

USTAWA
z dnia 4 września 1997 r.

o działach administracji rządowej

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zakres działów administracji rządowej, zwanych dalej „działami”, oraz właściwość ministra kierującego danym działem.

Art. 2.

Ustawę stosuje się odpowiednio do przewodniczących określonych w ustawach komitetów, którzy są powołani w skład Rady Ministrów – z zastrzeżeniem przepisów tych ustaw dotyczących kierowania działem przez komitet oraz z zastrzeżeniem art. 18.

Art. 3.

1. Ustalenie szczegółowego zakresu działania ministra kierującego określonym działem następuje na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. *o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów* (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 929)¹⁾, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.
2. Podział ministerstwa na komórki organizacyjne, dokonywany zgodnie z art. 39 ustawy, o której mowa w ust. 1, uwzględnia podział na działy w ten sposób, że działowi odpowiada w całości jeden lub więcej departamentów.

Art. 4.

1. Ministra kierującego określonym działem określa się jako ministra właściwego do spraw oznaczonych nazwą danego działu, określoną w art. 5.

Opracowano na podstawie: tj. Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, Nr 162, poz. 1568, Nr 190, poz. 1864, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 141, poz. 1492, Nr 238, poz. 2390, Nr 273, poz. 2702, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 33, poz. 288, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1414 i 1417, Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1027, Nr 144, poz. 1045, Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1218, Nr 220, poz. 1600, Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 35, poz. 218.

¹⁾ Obecnie: ustawy o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717).

2. Minister kierujący działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych w odrębnych przepisach do kompetencji innego organu.
3. Ministrowie właściwi do spraw oznaczonych nazwą danego działu mogą wykonywać inne zadania i kompetencje, jeżeli przewidują to przepisy odrębne.
4. Kierowanie działami administracji rządowej, o których mowa w art. 5 pkt 2, 3 i 7, powierza się jednemu ministrowi.

Art. 4a.

1. Minister kierujący działem administracji rządowej, z zastrzeżeniem art. 33a ust. 4, jest właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności należących do tego działu.
2. Uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz uznawanie kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności należących do tego działu oznacza uznawanie tych kwalifikacji w znaczeniu przewidzianym w Unii Europejskiej.
3. Minister kierujący działem administracji rządowej może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadania określonego w ust. 1 organ lub jednostkę organizacyjną podległą ministrowi, organ samorządu zawodowego, organizację gospodarczą lub organ rejestrowy.

Rozdział 2

Klasyfikacja działów administracji rządowej

Art. 5.

Ustala się następujące działy:

- 1) administracja publiczna;
- 1a) budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa;
- 2) budżet;
- 3) finanse publiczne;
- 4) gospodarka;
- 5) gospodarka morska;
- 6) gospodarka wodna;
- 7) instytucje finansowe;
- 7a) informatyzacja;
- 8) integracja europejska;
- 9) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego;
- 10) kultura fizyczna i sport;
- 11) łączność;
- 12) (uchylony);

- 13) nauka;
- 14) obrona narodowa;
- 15) oświata i wychowanie;
- 16) praca;
- 17) rolnictwo;
- 18) rozwój wsi;
- 18a) rozwój regionalny;
- 18b) rynki rolne;
- 18c) rybołówstwo;
- 19) Skarb Państwa;
- 20) sprawiedliwość;
- 21) szkolnictwo wyższe;
- 22) transport;
- 22a) turystyka;
- 23) środowisko;
- 23a) sprawy rodziny;
- 24) sprawy wewnętrzne;
- 25) wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne;
- 26) zabezpieczenie społeczne;
- 27) sprawy zagraniczne;
- 28) zdrowie.

Art. 6.

1. Dział administracja publiczna obejmuje sprawy:

- 1) administracji, w tym organizacji urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych;
- 2) reform i organizacji struktur administracji publicznej;
- 3) zespolonej administracji rządowej w województwie;
- 4) podziału administracyjnego państwa oraz nazw jednostek osadniczych i obiektów fizjograficznych;
- 4a) geodezji i kartografii;
- 5) (uchylony);
- 6) zbiorów publicznych;
- 7) prowadzenia rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej sprawuje nadzór nad Głównym Geodetą Kraju, Krajową Komisją Uwłaszczeniową oraz, na podstawie kryterium zgodności z prawem, nad działalnością regionalnych izb obrachunkowych.

3. Ilekroć właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego określa, na podstawie przepisów odrębnych, terytorialny zakres działania podległych mu lub nadzorowanych przez niego urzędów albo innych jednostek organizacyjnych, określenie to następuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej.

Art. 7.

Dział budżet obejmuje sprawy:

- 1) opracowywania budżetu państwa, wykonywania – z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji ministra właściwego do spraw finansów publicznych – budżetu państwa, kontroli realizacji budżetu państwa, przygotowywania sprawozdań z wykonania budżetu państwa oraz nadzoru nad działalnością organów orzekających w sprawach o naruszenia dyscypliny budżetowej;
- 2) systemu finansowania:
 - a) samorządu terytorialnego,
 - b) sfery budżetowej,
 - c) bezpieczeństwa państwa,
- 3) wynikające z zarządzania długiem publicznym.

Art. 8.

1. Dział finanse publiczne obejmuje sprawy realizacji dochodów i wydatków budżetu państwa.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych odpowiada, na zasadach, w trybie i w granicach określonych odrębnymi przepisami, w szczególności za:
 - 1) realizację dochodów z podatków bezpośrednich, pośrednich oraz opłat;
 - 2) koordynowanie i organizowanie współpracy finansowej, kredytowej i płatniczej z zagranicą, współdziałanie w opracowywaniu związanych z tym spraw oraz współpracę z międzynarodowymi organizacjami finansowymi;
 - 3) realizację przepisów dotyczących cel;
 - 4) finansowanie jednostek realizujących zadania objęte budżetem państwa i finansowanie samorządu terytorialnego;
 - 5) dochodzenie należności Skarbu Państwa;
 - 6) gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach i gry na automatach o niskich wygranych;
 - 7) rachunkowość;
 - 8) prawo dewizowe;
 - 9) bilans finansów sektora publicznego i prognozowanie bilansu płatniczego;
 - 10) kontrolę skarbową oraz nadzór nad organami kontroli skarbowej;
 - 10a) koordynację kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych;
 - 11) ceny.

3. (uchylony).

4. Ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych podlegają Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, dyrektorzy izb skarbowych i naczelnicy urzędów skarbowych oraz dyrektorzy izb celnych i naczelnicy urzędów celnych.

Art. 9.

1. Dział gospodarka obejmuje sprawy gospodarki, w tym współpracy gospodarczej z zagranicą, energetyki, certyfikacji, własności przemysłowej, działalności gospodarczej oraz współpracy z organizacjami samorządu gospodarczego.
2. Do ministra właściwego do spraw gospodarki należą w szczególności sprawy:
 - 1) funkcjonowania krajowych systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju;
 - 2) działalności związanej z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju;
 - 3) kontroli obrotu z zagranicą towarami i technologiami w związku z porozumieniami i zobowiązaniami międzynarodowymi;
 - 4) ustalania taryf celnych, kontyngentów oraz wprowadzania zakazów przywozu i wywozu towarów i technologii;
 - 5) nadzoru nad świadczeniem usług związanych z podpisem elektronicznym w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym;
 - 6) koordynacji uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności oraz podejmowania działań mających na celu udostępnianie informacji o uznawaniu tych kwalifikacji.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki sprawuje nadzór nad Prezesem Głównego Urzędu Miar i Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki oraz nad działalnością Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ministrowi właściwemu do spraw gospodarki podlega Urząd Dozoru Technicznego, Agencja Rezerw Materiałowych oraz Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki pełni funkcję koordynatora krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Art. 9a.

1. Dział budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa obejmuje sprawy:
 - 1) architektury;
 - 2) (uchylony);
 - 3) budownictwa;
 - 4) nadzoru architektoniczno-budowlanego;
 - 5) zagospodarowania przestrzennego;
 - 6) wspierania mieszkalnictwa;
 - 7) gospodarki nieruchomościami, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej;

- 8) polityki miejskiej;
 - 9) rządowych programów rozwoju infrastruktury komunalnej;
 - 10) ogródków działkowych.
2. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej sprawuje nadzór nad Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego.

Art. 10.

1. Dział gospodarka morska obejmuje sprawy:
- 1) transportu morskiego i żeglugi morskiej;
 - 2) obszarów morskich;
 - 3) portów i przystani morskich;
 - 4) (uchylony);
 - 5) ochrony środowiska morskiego.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej jest organem administracji morskiej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Art. 11.

1. Dział gospodarka wodna obejmuje sprawy:
- 1) kształtowania, ochrony i racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych;
 - 2) utrzymania śródlądowych wód powierzchniowych, stanowiących własność Skarbu Państwa wraz z infrastrukturą techniczną związaną z tymi wodami, obejmującą budowlę oraz urządzenia wodne;
 - 3) budowy, modernizacji oraz utrzymania śródlądowych dróg wodnych;
 - 4) ochrony przeciwpowodziowej, w tym budowy, modernizacji oraz utrzymania urządzeń wodnych zabezpieczających przed powodzią oraz koordynacji przedsięwzięć służących osłonie i ochronie przeciwpowodziowej państwa;
 - 5) funkcjonowania państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej, z wyłączeniem zagadnień monitoringu jakości wód podziemnych;
 - 6) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych w zakresie zadań należących do działu.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej sprawuje nadzór nad działalnością Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Art. 12.

1. Dział instytucje finansowe obejmuje sprawy funkcjonowania rynku finansowego, w tym sprawy banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych i innych instytucji wykonujących działalność na tym rynku.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych wykonuje określone w odrębnych przepisach zadania w zakresie obrotu papierami wartościowymi oraz inicjuje politykę Rządu dotyczącą rynku papierów wartościowych.
3. (uchylony).

Art. 12a.

Dział informatyzacja obejmuje sprawy:

- 1) informatyzacji administracji publicznej;
- 2) systemów i sieci teleinformatycznych administracji publicznej;
- 3) technologii i technik informacyjnych;
- 4) standardów informatycznych;
- 5) wspierania inwestycji w dziedzinie informatyki;
- 6) zastosowań technologii informatycznych w społeczeństwie informacyjnym;
- 7) rozwoju społeczeństwa informacyjnego;
- 8) realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie informatyzacji.

Art. 13.

Zakres zadań i kompetencji Komitetu Integracji Europejskiej i jego przewodniczącego w zakresie działu, o którym mowa w art. 5 pkt 8, określają przepisy odrębne.

Art. 14.

1. Dział kultura i ochrona dziedzictwa narodowego obejmuje sprawy rozwoju i opieki nad materialnym i niematerialnym dziedzictwem narodowym oraz sprawy działalności kulturalnej, w tym mecenatu państwowego nad tą działalnością, w szczególności, w zakresie:
 - 1) podtrzymywania i rozpowszechniania tradycji narodowej i państwowej;
 - 2) ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
 - 3) działalności muzeów;
 - 4) miejsc pamięci narodowej, grobów i cmentarzy wojennych, pomników zagłady i ich stref ochronnych;
 - 5) działalności twórczej, artystycznej, kultury ludowej i rękodzieła artystycznego oraz ich ochrony;
 - 6) wydawnictw, księgarstwa, bibliotek i czytelnictwa;
 - 7) edukacji kulturalnej;
 - 8) wystaw artystycznych;
 - 9) polityki audiowizualnej;
 - 10) amatorskiego ruchu artystycznego, organizacji i stowarzyszeń regionalnych oraz społeczno-kulturalnych;
 - 11) wymiany kulturalnej z zagranicą;

- 12) działalności widowiskowej i rozrywkowej.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych.
3. Ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego podlega Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Art. 15.

Dział kultura fizyczna i sport obejmuje sprawy:

- 1) kultury fizycznej;
- 2) rekreacji i rehabilitacji ruchowej;
- 3) sportu dzieci i młodzieży;
- 4) sportu kwalifikowanego;
- 5) sportu osób niepełnosprawnych.

Art. 16.

1. Dział łączność obejmuje sprawy poczty i telekomunikacji.
2. Minister właściwy do spraw łączności sprawuje nadzór nad Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 17. (uchylony).

Art. 18.

Dział nauka obejmuje sprawy nauki, w tym badań naukowych i prac rozwojowych.

Art. 19.

1. Dział obrona narodowa obejmuje, w czasie pokoju, sprawy:
 - 1) obrony Państwa oraz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”,
 - 2) udziału Rzeczypospolitej Polskiej w wojskowych przedsięwzięciach organizacji międzynarodowych oraz w zakresie wywiązywania się z zobowiązań militarnych, wynikających z umów międzynarodowych– chyba że na mocy odrębnych przepisów określone sprawy należą do zakresu zadań i kompetencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub innych organów państwowych.
2. Minister właściwy do spraw obrony narodowej wykonuje zadania i kompetencje Ministra Obrony Narodowej określone w art. 134 ust. 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483).
3. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad działalnością Agencji Mienia Wojskowego oraz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

Art. 20.**1. Dział oświata i wychowanie obejmuje sprawy:**

- 1) kształcenia, nauczania, wychowania, kultury fizycznej dzieci i młodzieży, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji innych organów administracji publicznej;
- 2) organizacji dziecięcych i młodzieżowych, w tym systemu dofinansowania zadań państwa realizowanych przez te organizacje;
- 3) udzielania pomocy materialnej dzieciom i młodzieży;
- 4) międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych, do wykonywania których wymagane jest posiadanie wykształcenia uzyskanego w systemie oświaty, oraz podejmuje działania mające na celu udostępnianie informacji o uznawaniu tych kwalifikacji.**Art. 21.****1. Dział praca obejmuje sprawy:**

- 1) zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu;
- 2) stosunków pracy i warunków pracy;
- 3) wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych;
- 4) zbiorowych stosunków pracy i sporów zbiorowych;
- 5) związków zawodowych i organizacji pracodawców.

2. (uchylony).**Art. 22.****1. Dział rolnictwo obejmuje sprawy:**

- 1) produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych;
- 2) nasiennictwa, z wyłączeniem leśnego materiału rozmnożeniowego;
- 3) produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt;
- 4) ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zwierząt;
- 5) nadzoru nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania;
- 5a) nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wyrobami medycznymi stosowanymi w weterynarii;
- 5b) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami;
- 6) (uchylony);
- 7) (uchylony);
- 8) (uchylony);

- 9) izb rolniczych, związków zawodowych rolników i organizacji społeczno-zawodowych rolników.
- 10) (uchylony);
- 11) (uchylony);
2. (uchylony).
3. Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa podlegają Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcja Weterynaryjna oraz Centralny Ośrodek Badania Od-
mian Roślin Uprawnych.

Art. 23.

1. Dział rozwój wsi obejmuje sprawy:
 - 1) kształtowania ustroju rolnego państwa;
 - 2) ochrony gruntów przeznaczonych na cele rolne;
 - 3) scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz po-
działu i rozgraniczenia nieruchomości na obszarze wsi;
 - 4) infrastruktury wsi, w szczególności:
 - a) melioracji, w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka wodna,
zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę oraz oczyszczania ścieków i go-
spodarki odpadami,
 - b) elektryfikacji i gazyfikacji w zakresie spraw nieobjętych działem gos-
podarka oraz telefonizacji wsi w zakresie spraw nieobjętych działem
łączność,
 - c) prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa;
 - 5) (uchylony);
 - 6) (uchylony);
 - 7) (uchylony);
 - 8) rozwoju przedsiębiorczości, w tym w szczególności podnoszenia kwalifika-
cji zawodowych, wspomagania pozarolniczych form aktywności zawodowej
i gospodarczej mieszkańców wsi;
 - 9) ubezpieczenia społecznego rolników.
- 1a. W zakresie ubezpieczenia społecznego rolników minister właściwy do spraw
rozwoju wsi współdziała z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia spo-
łecznego.
2. W zakresie ubezpieczenia społecznego rolników minister właściwy do spraw
rozwoju wsi współdziała z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia spo-
łecznego.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi sprawuje nadzór nad działalnością
Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencji Nieruchomości
Rolnych.
- 3a. Ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi podlega Prezes Kasy Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego.
4. (uchylony).

Art. 23a.

Dział rozwój regionalny obejmuje sprawy:

- 1) opracowywania projektów strategii rozwoju kraju;
- 2) opracowywania dokumentów programowych z zakresu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, w szczególności będących podstawą do pozyskiwania środków rozwojowych z Unii Europejskiej i z innych źródeł zagranicznych;
- 3) przygotowywania prognoz oraz średnio i długookresowych strategicznych programów rozwoju kraju;
- 4) przygotowywania koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- 5) analizowania zgodności rządowych programów krótko i średniookresowych z programami strategicznymi;
- 6) analizowania zgodności strategii rozwoju województw ze strategią rozwoju kraju;
- 7) opracowywania sektorowych programów operacyjnych, z wyjątkiem programów dotyczących rozwoju obszarów wiejskich i rybołówstwa, realizujących cele strategii, o której mowa w pkt 1, oraz dokumentów, o których mowa w pkt 2, z wykorzystaniem w szczególności środków budżetu państwa oraz środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej i z innych źródeł zagranicznych;
- 8) zarządzania Funduszem Spójności oraz sektorowymi programami operacyjnymi, z wyjątkiem programów dotyczących rozwoju obszarów wiejskich i rybołówstwa;
- 9) koordynacji opracowywania przez samorządy województw regionalnych programów operacyjnych, zawierania regionalnych porozumień programowych, a także monitorowania i oceny przebiegu ich wykonania;
- 10) współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami je zrzeszającymi, a także z partnerami społeczno-gospodarczymi, w zakresie dotyczącym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym rozwoju regionalnego;
- 11) nadzorowania wykonania i rozliczenia zawartych kontraktów wojewódzkich.

Art. 23b.

1. Dział rynki rolne obejmuje sprawy przetwórstwa i przechowywania rolnospożywczego, jakości handlowej artykułów rolnospożywczych oraz mechanizmów regulacji rynków rolnych.
2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych sprawuje nadzór nad Agencją Rynku Rolnego.
3. Ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych podlega Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Art. 23c.

1. Dział rybołówstwo obejmuje sprawy:
 - 1) rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego;
 - 2) racjonalnego gospodarowania żywymi zasobami morza;
 - 3) gospodarki rybnej i organizacji rynku rybnego;
 - 4) organizacji producentów rybnych, związków organizacji producentów rybnych i organizacji międzybranżowych.
2. Ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa podlegają okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego.

Art. 24.

1. Dział sprawiedliwość obejmuje sprawy:
 - 1) sądownictwa;
 - 2) prokuratury, notariatu, adwokatury i radców prawnych, w zakresie wynikającym z przepisów odrębnych;
 - 3) wykonywania kar oraz środków wychowawczych i środka poprawczego orzeczonego przez sądy oraz sprawy pomocy postpenitencjarnej;
 - 4) tłumaczy przysięgłych.
2. Minister właściwy do spraw sprawiedliwości zapewnia przygotowywanie projektów kodyfikacji prawa cywilnego, w tym rodzinnego, oraz prawa karnego.
3. Minister właściwy do spraw sprawiedliwości jest właściwy w sprawach sądownictwa w zakresie spraw niezastrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów państwowych i z uwzględnieniem zasady niezawisłości sędziowskiej.
4. Ministrowi właściwemu do spraw sprawiedliwości podlega Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Art. 25.

1. Dział Skarb Państwa obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w tym komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz narodowych funduszy inwestycyjnych i ich prywatyzacji, jak również ochrony interesów Skarbu Państwa – z wyjątkiem spraw, które na mocy odrębnych przepisów przypisane są innym działom.
2. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa reprezentuje Skarb Państwa w zakresie określonym w ust. 1, z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
3. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa może również inicjować politykę Państwa w zakresie przekształceń własnościowych mienia komunalnego.
- 3a. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa sprawuje nadzór nad działalnością Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.
4. (uchylony).

Art. 26.

1. Dział szkolnictwo wyższe obejmuje sprawy szkolnictwa wyższego, w tym określone w odrębnych przepisach sprawy nadzoru nad szkołami wyższymi, oraz sprawy finansowania nauki w szkołach wyższych.
2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego koordynuje uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych, do wykonywania których wymagane jest posiadanie wykształcenia uzyskanego w systemie szkolnictwa wyższego, oraz podejmuje działania mające na celu udostępnianie informacji o uznawaniu tych kwalifikacji.

Nowe brzmienie ust. 3 w art. 27 wchodzi w życie z dn. 1.04.2007 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1829).

Art. 27.

1. Dział transport obejmuje sprawy:
 - 1) funkcjonowania oraz rozwoju infrastruktury transportu, w szczególności budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg publicznych, w tym autostrad, oraz kolei, lotnisk i portów lotniczych oraz śródlądowych dróg wodnych w zakresie żeglugi śródlądowej;
 - 2) ruchu drogowego, kolejowego, lotniczego oraz żeglugi śródlądowej;
 - 3) przewozu osób i rzeczy środkami transportu samochodowego, kolejowego, lotniczego i żeglugi śródlądowej;
 - 4) komunikacji publicznej.
2. Minister właściwy do spraw transportu sprawuje nadzór nad Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego oraz Głównym Inspektorem Transportu Drogowego.
- [3. Ministrowi właściwemu do spraw transportu podlegają Transportowy Dozór Techniczny, urzędy żeglugi śródlądowej oraz organy nadzoru nad lotnictwem cywilnym.]

<3. Ministrowi właściwemu do spraw transportu podlegają Transportowy Dozór Techniczny, urzędy żeglugi śródlądowej oraz Polska Agencja Żeglugi Powietrznej.>

Art. 27a.

Dział turystyka obejmuje sprawy zagospodarowania turystycznego kraju oraz mechanizmów regulacji rynku turystycznego.

Art. 28.

1. Dział środowisko obejmuje sprawy:
 - 1) ochrony i kształtowania środowiska oraz racjonalnego wykorzystywania jego zasobów;
 - 2) ochrony przyrody, w tym w parkach narodowych i krajobrazowych, rezerwach przyrody, oraz ochrony gatunków roślin i zwierząt, prawem chronionych lasów, zwierzyny i innych tworów przyrody;
 - 3) geologii;

- 4) gospodarki zasobami naturalnymi;
 - 5) (uchylony);
 - 6) kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska i badania stanu środowiska;
 - 7) leśnictwa;
 - 8) ochrony lasów i gruntów leśnych;
 - 9) łowiectwa;
 - 10) organizmów genetycznie zmodyfikowanych, z wyjątkiem spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na wprowadzenie do obrotu żywności i środków farmaceutycznych oraz spraw organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami.
2. Ministrowi właściwemu do spraw środowiska podlega Główny Inspektor Ochrony Środowiska.
 3. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego, a także nad działalnością Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”.

Art. 28a.

Dział sprawy rodziny obejmuje sprawy:

- 1) rozwoju i ochrony instytucji małżeństwa, dzieci i rodziny;
- 2) rządowych programów wspierania rodziny, w szczególności rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, a także rodzin wielodzietnych lub niepełnych;
- 3) przeciwdziałania patologiom i dyskryminacji w rodzinie;
- 4) uwarunkowań demograficznych w kraju;
- 5) koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych i instytucji w zakresie realizacji praw rodziny, dzieci i osób starszych potrzebujących wsparcia;
- 6) współpracy międzynarodowej dotyczącej realizacji i ochrony praw rodziny, dzieci, młodzieży, kobiet, mężczyzn i osób starszych.

Art. 29.

1. Dział sprawy wewnętrzne obejmuje sprawy:

- 1) ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) ochrony granicy Państwa, kontroli ruchu granicznego i cudzoziemców;
- 3) zarządzania kryzysowego;
- 4) obrony cywilnej;
- 5) ochrony przeciwpożarowej;

- 6) przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych i innych podobnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu;
 - 7) nadzoru nad ratownictwem górskim i wodnym;
 - 8) obywatelstwa;
 - 9) ewidencji ludności, dowodów osobistych i paszportów;
 - 10) rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk.
2. Jeżeli informacje uzyskane przez organy i jednostki organizacyjne nadzorowane, podległe lub podporządkowane ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych mogą mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa Państwa, minister ten przekazuje je niezwłocznie do wiadomości Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów.
3. (uchylony).
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Prezesa Urzędu do spraw Repatriacji i Cudzoziemców, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz Biura Ochrony Rządu.

Art. 30.

Dział wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne obejmuje sprawy:

- 1) stosunków Państwa z Kościołem Katolickim oraz innymi kościołami i związkami wyznaniowymi,
- 2) związane z zachowaniem i rozwojem tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowaniem i rozwojem języka regionalnego.

Art. 31.

1. Dział zabezpieczenie społeczne obejmuje sprawy:

- 1) ubezpieczeń społecznych i zaopatrzenia społecznego;
 - 1a) (uchylony);
 - 2) funduszy emerytalnych;
 - 3) pomocy społecznej i świadczeń na rzecz rodziny;
 - 4) świadczeń socjalnych, zatrudnienia, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych;
 - 5) kombatanów i osób represjonowanych;
 - 6) koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, z wyjątkiem rzeczowych świadczeń leczniczych;
 - 7) działalności pożytku publicznego, w tym nadzoru nad prowadzeniem tej działalności przez organizacje pożytku publicznego, z wyłączeniem nadzoru nad działalnością w zakresie ratownictwa i ochrony ludności.
2. (uchylony).
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego sprawuje nadzór nad Prezesem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Art. 32.**1. Dział sprawy zagraniczne obejmuje sprawy:**

- 1) stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami oraz z organizacjami międzynarodowymi;
 - 2) reprezentowania i ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą;
 - 3) współpracy z Polakami zamieszkałymi za granicą, w tym wspierania polskich instytucji kulturalnych i oświatowych za granicą;
 - 4) promocji Rzeczypospolitej Polskiej i języka polskiego za granicą, w tym działalności gospodarczej, naukowej, kulturalnej i sportowej.
2. Minister właściwy do spraw zagranicznych koordynuje, z zastrzeżeniem zadań i kompetencji Komitetu Integracji Europejskiej określonych w przepisach odrębnych, działalność innych organów i instytucji państwowych w dziedzinie stosunków z zagranicą.
3. Minister właściwy do spraw zagranicznych ustala organizację i kieruje działalnością przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych.

Art. 33.**1. Dział zdrowie obejmuje sprawy:**

- 1) ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej;
 - 2) nadzoru nad produktami leczniczymi, wyrobami medycznymi i produktami biobójczymi oraz nad kosmetykami w zakresie bezpieczeństwa zdrowia ludzi;
 - 3) organizacji i nadzoru nad systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne;
 - 4) zawodów medycznych;
 - 5) warunków sanitarnych i nadzoru sanitarnego, z wyłączeniem nadzoru nad żywnością objętego działem rolnictwo, koordynacji bezpieczeństwa żywności, a w szczególności nadzoru nad jakością zdrowotną żywności w procesie produkcji i w obrocie oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
 - 6) organizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakresie wydawania decyzji zezwalających na wprowadzanie do obrotu nowej żywności oraz w zakresie wydawania zezwoleń na wprowadzanie do obrotu produktów leczniczych;
 - 7) lecznictwa uzdrowiskowego;
 - 8) koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie rzeczowych świadczeń leczniczych.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia sprawuje nadzór nad Głównym Inspektorem Farmaceutycznym oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym, a także Prezesem Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.
3. Ministrowi właściwemu do spraw zdrowia podlega Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Art. 33a.

1. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością administracji rządowej nieobjętą zakresem działów administracji rządowej, wykonywaną przez:
 - 1) (uchylony);
 - 2) Główny Urząd Statystyczny;
 - 3) (uchylony);
 - 3a) (uchylony);
 - 4) (uchylony);
 - 5) Polski Komitet Normalizacyjny;
 - 6) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
 - 7) Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencję Wywiadu;
 - 7a) Centralne Biuro Antykorupcyjne;
 - 8) (uchylony);
 - 9) (uchylony);
 - 10) (uchylony);
 - 11) (uchylony);
 - 12) (uchylony);
 - 13) Urząd Zamówień Publicznych;
 - 14) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
2. Zakres sprawowania przez Prezesa Rady Ministrów nadzoru, o którym mowa w ust. 1, określają ustawy.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają uprawnień właściwego ministra określonych w odrębnych przepisach, w stosunku do urzędów, o których mowa w ust. 1.
4. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, wyznacza:
 - 1) ministra właściwego do spraw uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz do spraw uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności, objętych działalnością administracji rządowej wykonywaną przez urzędy określone w ust. 1, oraz wskazuje, który z tych urzędów wyznaczony minister może upoważnić do wykonywania zadań w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności,
 - 2) ministra właściwego do spraw uznawania kwalifikacji w tych zawodach regulowanych oraz do spraw uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania tych działalności, dla wykonywania których właściwy jest więcej niż jeden minister

– kierując się specyfiką poszczególnych zawodów regulowanych oraz działalności, właściwością odpowiednich działów administracji rządowej, a także zakresem działania urzędów, o których mowa w ust. 1.
5. Minister, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadań w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub

wykonywania działalności wskazany urząd albo podmioty, o których mowa w art. 4a ust. 3.

6. Minister, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadań w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności podmioty, o których mowa w art. 4a ust. 3.

Art. 33b.

1. Prezes Rady Ministrów wykonując politykę Rady Ministrów wydaje kierownikom urzędów, o których mowa w art. 33a ust. 1, wiążące wytyczne i polecenia.
2. Wytyczne i polecenia, o których mowa w ust. 1, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.

Rozdział 3

Zadania ministra kierującego określonym działem administracji rządowej

Art. 34.

1. Minister jest obowiązany do inicjowania i opracowywania polityki Rady Ministrów w stosunku do działu, którym kieruje, oraz do przedkładania w tym zakresie inicjatyw i projektów aktów normatywnych na posiedzenia Rady Ministrów. W zakresie działu, którym kieruje, minister wykonuje politykę Rady Ministrów i koordynuje jej wykonywanie przez organy, urzędy i jednostki organizacyjne, które jemu podlegają lub są przez niego nadzorowane.
2. W sprawach indywidualnych decyzje centralnego organu administracji rządowej są ostateczne w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa uprawnienie takie przyznaje ministrowi kierującemu określonym działem administracji rządowej.

Art. 35. (uchylony).

Art. 36.

Zadania i kompetencje ministra kierującego określonym działem w stosunku do organów, w tym terenowych organów administracji rządowej i jednostek organizacyjnych jemu podległych lub przez niego nadzorowanych, określają przepisy odrębne.

Art. 37.

Minister kierujący określonym działem wykonuje określone w odrębnych przepisach zadania z dziedziny obronności i ochrony bezpieczeństwa Państwa, z wyjątkiem spraw, które na mocy odrębnych przepisów należą do innych organów administracji rządowej i państwowych jednostek organizacyjnych.

Art. 38.

1. W celu realizacji swoich zadań minister kierujący określonym działem współdziała, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach oraz

w zakresie wynikającym z potrzeb danego działu, z innymi członkami Rady Ministrów oraz innymi organami administracji rządowej i państwowymi jednostkami organizacyjnymi, organami samorządu terytorialnego, jak również z organami samorządu gospodarczego, zawodowego, związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz innych organizacji społecznych i przedstawicielstw środowisk zawodowych i twórczych.

2. Minister kierujący działem podejmuje w odniesieniu do tego działu czynności w zakresie współpracy z zagranicą we współpracy z ministrem właściwym do spraw zagranicznych i, w zakresie jego zadań, z Komitetem Integracji Europejskiej.

Art. 38a.

Minister kierujący określonym działem uczestniczy w krajowym systemie notyfikacji norm i aktów prawnych, a w szczególności jest obowiązany do niezwłocznego przekazania aktów prawnych i projektów aktów prawnych objętych tym systemem do koordynatora krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych w celu dokonania ich notyfikacji Komisji Europejskiej oraz do odnoszenia się podczas prac nad notyfikowanymi projektami aktów prawnych do stanowisk zgłoszonych przez Komisję Europejską lub państwa członkowskie Unii Europejskiej, a także do opracowywania stanowisk do projektów aktów prawnych notyfikowanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 39-75. (pominięte)²⁾.

Rozdział 5

Przepisy szczególne, przejściowe i dostosowujące

Art. 76.(uchylony).

Art. 77. (uchylony).

Art. 78.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych ustala:

- 1) zasady ewidencji należności i zobowiązań Skarbu Państwa;
- 2) warunki prowadzenia rozliczeń środków zgromadzonych na rachunkach likwidacyjnych, w tym zasady stosowania kursów walut dla jednostek rozliczeniowych.

²⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

Art. 79-89. (pominięte)³⁾.**Art. 90.**

Ilekroć w przepisach obowiązujących jest mowa o ministerstwie, należy przez to rozumieć urząd obsługujący ministra właściwego do danych spraw w rozumieniu ustawy.

Art. 91. (pominięty)⁴⁾.**Art. 92.**

Pełnomocnik do Spraw Osób Niepełnosprawnych, powołany na podstawie dotychczasowych przepisów, staje się Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy.

Art. 93. (uchylony).**Art. 94.**

Prezes Rady Ministrów i ministrowie zobowiązani do wydania jednolitych tekstów ustaw uwzględnią w tych tekstach oznaczenia właściwych do określonych spraw ministrów zgodnie z wymogami wynikającymi z klasyfikacji działów administracji rządowej.

Art. 95. (uchylony).**Rozdział 6****Przepisy końcowe****Art. 96.**

1. Tracą moc, z zastrzeżeniem art. 71, 72, 74 i art. 89, ustawy o urządach ministrów, w szczególności ustawy:
 - 1) z dnia 29 maja 1974 r. o urzędzie Ministra Spraw Zagranicznych (Dz.U. Nr 21, poz. 115 i z 1984 r. Nr 9, poz. 34);
 - 2) z dnia 4 maja 1982 r. o urzędzie Ministra Kultury i Sztuki (Dz.U. Nr 14, poz. 112);
 - 3) z dnia 23 października 1987 r. o utworzeniu urzędu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej (Dz.U. Nr 33, poz. 175 i z 1990 r. Nr 29, poz. 172);
 - 4) z dnia 23 października 1987 r. o utworzeniu urzędu Ministra Edukacji Narodowej (Dz.U. Nr 33, poz. 178, z 1990 r. Nr 65, poz. 385, z 1991 r. Nr 95, poz. 425 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496);

³⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

⁴⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

- 5) z dnia 1 grudnia 1989 r. o utworzeniu urzędu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej (Dz.U. Nr 67, poz. 407);
 - 6) z dnia 1 grudnia 1989 r. o utworzeniu urzędu Ministra Łączności (Dz.U. Nr 67, poz. 408, z 1990 r. Nr 86, poz. 504 i z 1995 r. Nr 60, poz. 310);
 - 7) z dnia 20 grudnia 1989 r. o utworzeniu urzędu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (Dz.U. Nr 73, poz. 433 oraz z 1991 r. Nr 101, poz. 444 i Nr 114, poz. 492);
 - 8) z dnia 20 grudnia 1989 r. o utworzeniu urzędu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (Dz.U. Nr 73, poz. 434, z 1991 r. Nr 7, poz. 24 i z 1997 r. Nr 121, poz. 770);
 - 9) z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędzie Ministra Gospodarki (Dz.U. Nr 106, poz. 490).
2. Pozostają w mocy przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 56 i Nr 102, poz. 474 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770).

Art. 97.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.